

ประชุมคณะกรรมการพัฒนากฎหมายคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕

วันพุธที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๕ เวลา ๑๓.๓๐ - ๑๖.๓๐ น.

ณ ห้องประชุม ศ.นิคม จันทรวิทุร ชั้น ๕ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

เรื่องเพื่อพิจารณา

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากการรับฟังความเห็นร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๓ (ฉบับที่...) พ.ศ. ฝ่ายเลขานุการ ได้นำ ๖ ประเด็น (จากการรับฟังความคิดเห็นผ่านโปรแกรม Zoom meeting Application เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๔) เสนอที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนากฎหมายคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๕ ที่ประชุมคณะกรรมการฯ เห็นด้วยใน ๔ ประเด็น และได้ นำ ๔ ประเด็นดังกล่าว เสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการคุ้มครองการรับงานไปทำที่บ้าน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๕ ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการฯ ได้มีมติเห็นด้วยใน ๓ ประเด็น โดยทั้ง ๓ ประเด็นดังกล่าว ที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนากฎหมายคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ ในวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ได้ร่วมกันพิจารณาให้ข้อสังเกต ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ หมวด ๓ คำตอบแทน ให้เพิ่มมาตราที่ระบุว่า คำตอบแทนในงานที่รับไปทำที่บ้านเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของผู้จ้างงาน ผู้รับเหมาช่วง และเจ้าของกิจการตลอดสายของงานที่ผู้รับงานไปทำที่บ้านนำมาผลิต ประกอบ หรือจัดบริการ เพื่อให้ทุกช่วงชั้นของผู้ที่ได้รับประโยชน์จากแรงงานของผู้รับงานไปทำที่บ้านได้ร่วมกันรับผิดชอบ โดยที่ประชุมได้ให้ความเห็นว่ากฎหมายที่มีอยู่สามารถบริหารจัดการสำหรับการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ โดยมีกลไกคือพนักงานตรวจแรงงานที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบ เนื่องจากเป็นอำนาจหน้าที่โดยตรง ซึ่งหากมีการรับงานไปทำที่บ้านที่ใด พนักงานตรวจแรงงานมีหน้าที่ไปตรวจสอบ เฉพาะเรื่องการให้ปฏิบัติตามกฎหมายในการจัดทำเอกสารเกี่ยวกับการรับงานไปทำที่บ้าน หรือสัญญาจ้าง หากพนักงานตรวจแรงงานตรวจสอบแล้วพบว่าไม่มีเอกสาร จะดำเนินการออกคำสั่งให้ผู้จ้างงานจัดทำเอกสารให้ถูกต้อง ถ้าพบว่าฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามถือว่ามีความผิดตามกฎหมาย ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีความชัดเจนและเหมาะสมอยู่แล้ว จึงยังไม่มีเหตุผลและความจำเป็นในการแก้ไข แต่อาจจะออกมาตรการกำกับให้เกิดการบังคับใช้กฎหมายที่เคร่งครัด หรือส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติตามกฎหมายมากขึ้น

ประเด็นที่ ๒ หมวด ๕ คณะกรรมการคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน ให้คณะกรรมการฯ มีอำนาจในการรับเรื่องร้องเรียน วินิจฉัยและออกคำสั่งกรณีผู้รับงานฯ ถูกเลิกสัญญาจ้างอย่างไม่เป็นธรรม ซึ่งที่ไม่ใช่ความผิดของผู้รับงานไปทำที่บ้าน โดยใช้หลักการในการพิจารณาค่าเสียหายเทียบเคียงจากหลักการตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๔๘ และ ๔๙ ประกอบกับนำเอาระยะเวลาที่มีการทำงานทุกช่วงทุกปีรวมเข้าด้วยกัน ไม่ว่าระยะเวลาดังกล่าวจะติดต่อกันหรือไม่มาพิจารณาร่วมด้วย โดยที่ประชุมให้ความเห็นว่ายังมีความจำเป็นและเหตุผลในการแก้ไข แต่เพื่อให้เกิดการจ้างงานที่เป็นธรรมจะกำหนดมาตรการหรือแนวทางที่ให้พนักงานตรวจแรงงานเข้าไปมีส่วนในการทำให้เกิดการจ้างงานและเกิดการปฏิบัติตามเอกสารเกี่ยวกับการรับงานไปทำที่บ้านหรือสัญญาจ้าง ซึ่งจะเป็นมาตรการรองรับที่กรมสามารถดำเนินการได้ทันที เพื่อป้องกันสิ่งที่จะเกิดขึ้นจากกรณีที่ไม่เป็นธรรม

ประเด็นที่ ๓ หมวด ๖ การยื่นคำร้องและพิจารณาคำร้อง เพิ่มมาตราที่ระบุให้การยื่นคำร้องสามารถกระทำได้ทั้งโดยผู้รับงานไปทำที่บ้านซึ่งเป็นผู้เสียหาย และกลุ่ม องค์กร สมาคม มูลนิธิที่ผู้รับงานไปทำที่บ้านเป็นสมาชิกอยู่ หรือมีการดำเนินงานส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของผู้รับงานไปทำที่บ้าน เพื่อขจัดปัญหาที่ผู้รับงานไปทำที่บ้านไม่ยื่นคำร้องแม้จะถูกละเมิดสิทธิ เนื่องจากเกรงว่าจะสูญเสียความสัมพันธ์ในการจ้างงาน หรือถูกเลิกจ้าง โดยที่ประชุมให้ความเห็นว่าสามารถดำเนินการโดยมอบอำนาจให้กระทำการแทนได้ ทั้งนี้ การมอบอำนาจมี ๒ กรณี คือ ๑) มอบอำนาจเกี่ยวกับการเรียกร้องสิทธิในกรณีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยจะต้องมีการยื่นคำร้องตามแบบที่กำหนด และ ๒) กรณีที่เห็นว่าไม่ถูกต้องหรือไม่ได้รับความเป็นธรรม ให้แจ้งข้อร้องทุกข์ร้องเรียนหรือสภาพปัญหาที่ไม่เป็นธรรม หรือขอให้เจ้าหน้าที่เข้าไปตรวจสอบเนื่องจากเห็นว่าผู้จ้างงานปฏิบัติไม่ถูกต้อง จึงเห็นว่าสิทธิเกิดขึ้นทุกช่องทางทุกระบวนการอยู่แล้ว ดังนั้น จึงยังไม่มีควมจำเป็นในการแก้ไขกฎหมาย แต่หากมีการรวมตัวเป็นกลุ่ม/องค์กร เช่น การมีสหภาพ หรือการรวมตัวเป็นกลุ่มที่กฎหมายกำหนดไว้ อาจเพิ่มเติมกฎหมายนั้นในอนาคตต่อไป